

Φοίβος Δεληβοριάς: «Ακέφαλος Καβαλάρης είναι πια το τραγούδι μας...»

από τον ΣΩΤΗΡΗ ΚΑΚΪΣΗ

(BHMAGazino, αρ. 99, 2007, σελ. 26-32).

Αυτές τις μέρες κυκλοφορεί ο νέος του δίσκος. Έχει μέσα πάλι τραγούδια για τους φίλους του, για τις ζωές και τις ιστορίες τους, και μαζί και τα δικά του, της δικής του ζωής τις κινήσεις, της δικής του οπτικής τα βήματα. Μοιάζει ενήμερος για των πιο νέων παιδιών τα δύσκολα θέματα, για των σύγχρονων καθημερινών αποκλεισμών τον κίνδυνο, τις αδυναμίες.

Ο Φοίβος Δεληβοριάς, από πολύ νωρίς σε δύσκολου κι εξαιρετικά προσωπικού τρόπου το μονοπάτι, προσπαθεί με τον πιο αρχαίο εδώ γύρω τρόπο να αντικατοπτρίσει ποιητικά και με ήχο των ανθρώπων τα πάντα ισχυρά αισθήματα, των σημερινών δράσεων τις υπεκφυγές και τις, συχνά κρυμμένες, σκληρές, αλλά καθοριστικές λεπτομέρειες. Δεν μασάει, είναι η αλήθεια, όπως κι εδώ θα δείτε, τα λόγια του. Και δεν διστάζει να αντιπαρατεθεί όχι μόνο με των ισοπεδώσεων τις άγριες γενικότητες, αλλά και με των επαναστάσεων τις αφέλειες, τις χωρίς όραμα συχνά μικρές και μεγάλες προδοσίες:

-Μιλάτε πάλι για τους έρωτες και τις σχέσεις με τα καινούργια σας τραγούδια, Φοίβο; ΦΟΪΒΟΣ ΔΕΛΗΒΟΡΙΑΣ: Μα υπάρχει και τίποτ' άλλο να μιλήσει κανείς, λέτε;

-Εγώ αλλιώς θα το έθετα το θέμα: υπάρχουν σχέσεις πια; Τη σήμερα ημέρα;
-Υπάρχουνε, υπάρχουνε πάντα σχέσεις κι αισθήματα ανθρώπων, αλλά εγώ υποστηρίζω πως πρέπει να ξαναβγούν έξω.

-Δηλαδή;

-Ν' αφήσουμε τα σπίτια και τις προσωπικές μας απομονώσεις, και να ξαναεπιδιώξουμε μια πιο κανονική ζωή. Σε χώρους εξωτερικούς. Ν' αρχίσουν να ξαναγυρίζονται ταινίες με πιο πολλά exteriors, ν' αρχίσουν να ξαναγράφονται ακόμα και τραγούδια με πιο πολλά exteriors ! Έτσι μου βγήκε εμένα τουλάχιστο αυτή τη φορά: είχα μια μεγάλη διάθεση ταξιδιών και μετακινήσεων-

-Ζωής ως road movie?

-Ναι. Κι οι κοπέλες που ερωτευόμουνα τον τελευταίο καιρό απείχαν τουλάχιστον πεντακόσια χιλιόμετρα από την Αθήνα. Ταυτόχρονα βέβαια καθόμουνα και τακτοποιούσα τα dvd και τους δίσκους μου. Αλλά αντί να κάτσω μετά ν' ακούσω ή να δω κάτι, η διάθεσή μου ήταν όλο προς τα έξω, να επιδοθώ σε ωραίες βόλτες. Έτσι, μετά τον «Καθρέφτη», που ήταν ένας δίσκος μάλλον εσωτερικής καταβύθισης, τώρα ψάχνω τις σχέσεις, οι οποίες, αν είναι ν' ανθίσουνε, καλύτερα ν' ανθίσουνε έξω.

-Επανερχομαι άρα εγώ στο ερώτημά μου: υπάρχουνε πια σχέσεις ανάμεσα στους νέους, όπως υπήρχαν παλιότερα; 'Η το πράγμα έχει πια δυσκολέψει πολύ, πάρα πολύ;

-Ακούω πως πολύ μεγάλο τόπο τελευταία έχει πιάσει ένα παιχνίδι στο internet, που λέγεται

«Second Life». Εκεί, ο καθένας υιοθετεί ένα χαρακτήρα ξένο και ζει σε μια χώρα άλλη, φανταστική. Εκεί υπάρχουν ήδη τέσσερα εκατομμύρια πολίτες, κι εκεί επιδιώκεις να κάνεις τη σχέση που θέλεις. Όλος ο πληθυσμός π.χ. της Κορέας κοντεύει να έχει μεταφερθεί εικονικά, μέσω αυτού του παιχνιδιού, σ' αυτή την επινοημένη χώρα. Καθώς και πολλές χιλιάδες Έλληνες μαζί τους...

-Προσπαθώντας να γλιτώσουν επιτέλους από την Ελλάδα;

-Και το αστείο είναι πως αυτός ο τόπος έχει πάλι μία από τα ίδια: λεφτά, φυλακές, πορνεία, ό,τι υπάρχει και στον κόσμο τον πραγματικό.

-Τα ίδια χάλια;

-Τα ίδια χάλια. Υπάρχει κι εκεί ισχυρή δόση ανελευθερίας, κι έχουμε τώρα ανθρώπους, που κάθονται στα σπίτια τους και ζουν ταυτόχρονα ...δύο ανελεύθερες ζωές, δεν τους φτάνει η μία !

-Άρα;

-Άρα υπάρχει πράγματι πρόβλημα. Έχουμε μια προτίμηση προς το εικονικό, κι έναν αυτοεγκλωβισμό, ο οποίος, από τη δική μου ηλικία και κάτω, μοιάζει πια να επικρατεί. Κι εμένα τον ίδιο ίσως το σαράκι των τραγουδιών μόνο με προστατεύει και με σπρώχνει προς τα έξω που λέμε. Ίσως κι εμένα η μεγαλύτερή μου ροπή να ήταν ο καναπές κι η συλλογή dvd. Με τραβάνε όμως τα τραγούδια. Να βρω ανθρώπους, και να τους βρω έξω, όχι πάντα στα σπίτια μέσα.

-Ποιός είναι άραγε ο διάβολος της εσωστρέφειας; Η καλοπέραση μας κάνει να ...κακοπερνάμε έτσι;

-Είναι ένα γενικό χάιδεμα νομίζω εγώ, που το ζούμε όλοι. Αυτή η γενικευμένη υπερπροστασία από ένα σωρό πράγματα. Αυτή η τάση, η οποία πολιτικά μεταφράζεται χονδροειδώς ως «πόλεμος υπέρ της ασφάλειας και εναντίον της τρομοκρατίας», και σε προσωπικό επίπεδο στις σχέσεις «μαμάς-παιδιού» ή «μπαμπά-παιδιού». Να ξαφνικά, τα τελευταία χρόνια, από τις ταινίες απουσιάζουν οι ερωτικές σκηνές. Και στην τηλεόραση ακόμα, εκεί που το ζήτημα ήταν η ερωτική σκανταλιά κι εκεί στηριζότανε η πλοκή κάθε λαϊκής κωμωδίας, τώρα βλέπεις μόνο α-σεξουαλικά «καλά παιδιά», με μοναδικό στόχο πώς δεν θα εκτεθεί ο καθένας τους δημόσια.

-Σ' αυτό τι απαντάνε, αν απαντάνε, τα τραγούδια; Τι φοβούνται πια τόσο τρομερό τ' αγόρια, τα κορίτσια, μην τους συμβεί αν ερωτευτούν, αν προσπαθήσουν;

-Έλα, ντε. Έλα, ντε. Κι εγώ ομολογώ πως αυτό δεν το καταλαβαίνω. Όλοι ζουν σαν ήρωες ενός γελοίου έπους, όπου το να φας μια κυλόπιτα ή ακόμα και το να σηκωθείς να πατήσεις ένα κουμπί και να μην το πατήσεις από την πολυθρόνα σου, σαν να είναι ένα τεράστιο κι επίπονο ταξίδι πια, πολύ επαχθές ψυχικά. Ούτε κι εγώ ξέρω από πού ξεκινάει αυτό και πού θα μας βγει. Το σίγουρο είναι πως δεν θα μας βγει σε καλό.

-Εσείς τώρα πάλι πώς μπλέξατε, επιπλέον του ...εαυτού σας, και με τα τραγούδια; Τι σας έτρωγε, για να παρουσιαστείτε μια φορά κι έναν καιρό δεκαπεντάχρονος ...πλοίαρχος στον Χατζιδάκι και να του πείτε, «-Γεια σας, είμαι ένας συνάδελφός σας, και σας έφερα τα τραγούδια μου»;

-Εγώ αυτό, τό 'χω ξαναπεί, Σωτήρη, το έκανα από βαρεμάρα για τις ασκήσεις του Ωδείου. Γιατί μου φαινότανε πως όταν έβαζα λέξεις πάνω στις κλίμακες τότε που μάθαινα κιθάρα, και μάθαινα πολύ πιο εύκολα μουσική, και αποκτούσα κι ένα επιπλέον κίνητρο για να καταλάβω ποιού πράγματος μετάφραση είναι τουλάχιστο η μουσική.

-Κι αν έχει ...λόγο ύπαρξης.

-Κι έτσι, σιγά-σιγά, ο Λόγος που συνοδευότανε από μουσική, μου έβγαινε κι εμένα πιο εύκολα, μια και ήμουν από πάντα πολύ ντροπαλός κι αμίλητος. Βρέθηκα με μια καταπληκτική ταυτότητα στα χέρια, δηλαδή. Στα πάρτυ, που δεν χόρευα και πιο πολύ καθόμουνα και κοίταζα, μόλις μου δινότανε η ευκαιρία να πάρω μια κιθάρα και να τραγουδήσω, εγώ ήμουν έτοιμος και διαφορετικός. Είχα ήδη ένα τραγούδι για ένα ζευγάρι που τσακωνότανε, ή έναν λυκειάρχη, που τον αντιπαθούσαμε όλοι.

-'Η για τη «Γυναίκα του Πατώκου», ας πούμε;

-Ναι. Και για τη «Γυναίκα του Πατώκου» αργότερα. Αυτή τη διαφυγή απέκτησα ως εκ θαύματος. Σ' ένα σχολείο, όπου κι εμένα μου επιβάλλονταν διάφορα πράγματα, με βιβλία γυμνασίου αρχών ΠΑΣΟΚ βαρετά, με μαθήματα ξένων γλωσσών πιεστικά, με την ίδια τη μουσική να με καταπιέζει, εγώ έτσι κατάφερα να βρω διέξοδο, και ν' ασχοληθώ με κάτι που επιτέλους μ' ευχαριστούσε. Γράφοντας στικάκια συνέχεια, από το σχολείο στο σπίτι. Κι έτσι βρέθηκα με την πεποίθηση μέσα μου πως υπάρχει ένας κόσμος ολόκληρος προς εξερεύνηση. Έτσι, λοιπόν, βρήκα το θάρρος να πάω και στον ...Μάγο της Γειτονιάς, στον Μάνο Χατζιδάκι.

-Για να βγει και το πρώτο σας ...πόνημα στον «Σείριο», λίγο μετά.

-Ναι. Ο Χατζιδάκις το πήρε πολύ θερμά: άκουσε την κασέτα, κι αμέσως μου τηλεφώνησε. «- Έλα σπίτι, πρέπει να μιλήσουμε». Και πήγα, και μου είπε πως έπρεπε να πάρω πολύ πιο σοβαρά τα μαθήματα μουσικής. Επικοινωνήσε μάλιστα ο ίδιος με δασκάλους πιάνου, για να πηγαίνω. Και μετά μου ξανά 'πε: «-Θα έρχεσαι εδώ κάθε μήνα, να βλέπουμε πού είσαι, θα συζητάμε ενδελεχώς δυο-τρία τραγούδια σου, να σου σημειώνω τα λάθη σου». Μάλιστα, μού 'δινε κάθε μήνα «χαρτάκι» με τρεις ταινίες, τρεις δίσκους και τρία βιβλία, να τα έχω όλα μελετήσει ως την επόμενη φορά.

-Πλήρης κάλυψη, δηλαδή, από την πλευρά του.

-Αυτό το πράγμα για μένα λειτούργησε, όπως είπα και πριν, μαγικά. Θυμάμαι να παίρνω το τρόλεϋ από την Καλλιθέα για να πάω στη Ρηγίλλης, και, μόλις πλησιάζαμε, εγώ αισθανόμουνα πως ήμουν μέσα στο ...Εντερπράιζ, στο Ταξίδι στ' Αστέρια, κι έμπαινα σε άλλη διάσταση στο Σύμπαν. Περνάγανε βασανιστικά οι μήνες με φιλόλογους και με μαθηματικούς στα φροντιστήρια, και δικαιώνονταν όλα εκείνη τη λίγη ώρα, που έβλεπα κάθε φορά τον Χατζιδάκι.

-Πρόλαβε, άκουσε την ...«Υβρεοπομπή» σας ο Χατζιδάκις;

-Όχι. Την άκουσε όμως ο Τζίμης ο Πανούσης, χωρίς το έργο του οποίου δεν θά 'χα βγάλει ούτε σχολείο, ούτε στρατό. Ο δεύτερός μου δίσκος, μετά την «Παρέλαση» που είχε βγει στον Σείριο το '89, βγήκε δύο χρόνια μετά τον θάνατο του Χατζιδάκι. Κι εκεί μέσα έχω κι ένα τραγουδάκι που έγραψα τη βραδιά του θανάτου του, όπου τον φαντάζομαι σαν

διαστημικό ταχυδρόμο να παίρνει τα τραγούδια που γράφονται και να τα πηγαίνει ένα-ένα και προσωπικά σ' εκείνους για τους οποίους τα γράφουμε. Αλλά εγώ, κάθε φορά που γράφω κάτι, αναρωτιέμαι και πώς θ' ακουγότανε και στα δικά του αυτιά.

(Σωτήρης Κακίσης, Φοίβος Δεληβοριάς, Τζίμης Πανούσης. Φώτο: Αθηνά Αϊδίνη)

-Η αλήθεια είναι πως συνεχίσατε κι εσείς με μεγάλη πανελλήνια δημοφιλία, και τα νεαρά παιδιά σαν να βρίσκουνε ένα απάγκειο στα τραγούδια σας, σ' ένα μάλιστα πολύ αρνητικό τοπίο τα τελευταία χρόνια για την ελληνική πραγματικότητα. Και μοιάζετε να πηγαίνατε όχι μόνο στο δρόμο του Χατζιδάκι, αλλά και στου άλλου μετέπειτα φίλου σας, του Διονύση Σαββόπουλου.

-Η αλήθεια είναι πως πάντα με ελκύει η χάρη του τραγουδοποιού, του Σαββόπουλου, του Ντύλαν, του Μπρασσένς, του Ράντυ Νιούμαν ή του Λούτσιο Ντάλα. Αυτή η ένωση στίχου και μουσικής που επιτυγχάνεται τόσο καλά σ' αυτούς. Αυτά τα πρόσωπα, στις ποιητικές και μουσικές μου αναζητήσεις, ήταν πάντα οι πιο κοντινοί μου σηματοδότες. Κι από την άλλη, βέβαια, βασανιζόμουνα πάντα από την μεταπολιτευτική ταμπέλα του «έντεχνου». Εκεί υπήρχε πάντα κάτι βαρύ που με μπλόκαρε. Αυτή η αγάπη για την ασάφεια και για έναν σκοτεινό και θολό λόγο, κι όλη αυτή η επιμονή στην παρελθοντολαγνεία. Όπου είναι σαν να θέλει κανείς ψευτο-ποιητικά να αποφύγει το παρόν. Μέσα από μία παραδοσιακή φόρμα, ή μέσα από στίχους που θυμίζουνε Γκάτσο.

-« Ου παντός » όμως « πλειν ες ...Νίκον Γκάτσον » !

-Γι' αυτό εμένα, αντιδραστικά και ενστικτωδώς, μου άρεσε να βάζω υπαρκτά πρόσωπα στα τραγούδια μου, να μιλάω για τα κορίτσια των κλαμπ, για τις βρισιές του στρατού, για όλα. Ακόμα και τώρα το ίδιο κάνω, αναφέρομαι στη Βίνα Ασίκη της εφηβείας μας ή στη φίλη μου την Έλσα. Μ' ενδιαφέρει δηλαδή πιο πολύ να εισακουστούν οι προσευχές κάποιων «δυσλεκτικών», ας πούμε, συνομηλίκων μου, παρά να αισθάνομαι πως ανήκω κι εγώ σ' ένα Πάνθεον ακροάσεων δίσκων από το παρελθόν. Έτσι βρήκα και τη δική μου, νομίζω, χαραμάδα.

-Καλό σημείο να ξαναρωτήσε κανείς: υπάρχει σήμερα ελληνικό τραγούδι; Πόσες προσωπικές ...χαραμάδες επιβιώνουν ολόγυρα;

-Τραγούδι πάντα υπήρχε, και πάντα θα υπάρχει. Κατ' αρχήν, εγώ πιστεύω πως υπάρχουν πολύ αξιόλογοι νέοι τραγουδοποιοί στο εξωτερικό. Η Φιόνα Άπλ, ο Ρούφους Γουαϊνράιτ, ο Άντονι εντ δε Τζόνσονς. Πολύ σημαντικά πρόσωπα, με εξαιρετικό ποιητικό λόγο και εξαιρετικό διάλογο με το σήμερα, που εγώ όταν ακούω τα τραγούδια τους εκπλήσσομαι κι αναρωτιέμαι πως δεν υπάρχει άμεση ανταπόκριση κι από εμάς εδώ.

-Μα αυτό λέμε: μήπως εμείς εδώ έχουμε μείνει με την Ευροβίζιον και τα Σαρμπέλ...

-Εδώ εγώ αισθάνομαι πως όλοι προσπαθούν να κάνουν κάτι με πολύ ασφαλή βήματα. Όχι μόνο οι τραγουδιστές του εμπορικού τραγουδιού, που μοιάζουν να μη θέλουν να εκτεθούν καθόλου, μα καθόλου πια. Όπως κάποτε το έκανε, ας πούμε, ο Μπιθικώτσης, ή ακόμα κι η Κριστίνα Αγκιλέρα σήμερα, ή η Σακίρα ακόμα, για να πούμε εξαιρετικά εμπορικά παραδείγματα.

-Οι αντίστοιχες Ελληνίδες πάνε από τα Βραχάκια;

-Οι αντίστοιχες Ελληνίδες πάνε να τη βγάλουνε στο τζάμπα. Κι αν υποθέσουμε πως η ελληνική ποπ εκφράζεται από τον Χατζηγιάννη ή από τη Δέσποινα Βανδή -δυο πρόσωπα που δεν με απασχολούν στην ιδιωτική μου ζωή, ούτε δίσκους τους αγοράζω, ούτε τους ακούω ποτέ σπίτι μου, κι έτσι δεν διάκειμαι εκθρικά εναντίον τους- βλέπει κανείς πως αυτά τα παιδιά δεν εκτείνονται ποτέ στ' αλήθεια. Παίρνουν ένα πάτερν του πώς φαντάζονται πως είναι η ποπ και μουσικά και στιχουργικά, κι έτσι προχωράνε. Όπως άλλωστε κι οι περισσότεροι από τους λεγόμενους «έντεχνους».

-Το καλό τραγούδι όμως, όπως όλα τα καλά, θέλει και κίνδυνο. Όπως είχε πει κι ο Μπιθικώτσης που αναφέρατε, ή ο ίδιος ο Τσιτσάνης -δεν θυμάμαι τώρα καλά- «πρέπει να έχει μέσα του το ανικανοποίητο».

-Ακριβώς. Γι' αυτό μιλάμε πάντα για το ρεμπέτικο και τον Χατζιδάκι, ή για τους Μπητλς, χωρίς να μας κατοφθαίνεται που το τραγούδι του Μάρκου λέει, «Χτες το βράδυ πήγα στον τεκέ, και βρήκα το Στράτο, και φουμάραμε, και μπουκαραν μετά κι οι μπάτσοι», ή ότι είδε στη Σύρα μια κοπέλα, που του θύμιζε τα χρόνια του τα παιδικά.

-Και «Τίκι-τίκι-τακ» έκανε η καρδιά του !

-Ή ότι παίζαμε μικροί στα Στρώμπερυ Φιλντς... Τα τραγούδια τα καλά δηλαδή οφείλουν να μιλάνε για το πιο ζωντανό τους έρεισμα, για το εκάστοτε σήμερά τους. Για τη χτεσινή βραδιά μ' έναν άμεσο λόγο, που δεν θα ντρέπεται να κατονομάσει τον πόνο, τον έρωτα, το πάθος του καθενός μας. Αυτό που λέγαμε στην αρχή για τη "Second Life" και το διαδίκτυο δυστυχώς υπάρχει σήμερα και στα τραγούδια. Δηλαδή ο Χατζηγιάννης, προκειμένου να αρέσει, αποφασίζει να γίνει και λίγο σαν ανθρωποειδές, σαν ένας άλλος, δεύτερος και καλλωπισμένος εαυτός του. Θα μου πείτε, -Αυτό όμως δεν κάνανε στην αρχή κι οι Μπητλς με το « I want to hold your hand »; Το θέμα είναι γιατί μετά την επιτυχία γίνανε « Lonely Hearts Club Band », και γιατί αυτό δεν το κάνει σχεδόν κανείς νεο-έλληνας συνάδελφός τους σήμερα;

-Δεν φταίνε κι οι εταιρείες όμως; Που αποφασίσανε κάποτε να τα σαρώσουνε όλα, και οικονομικά και αισθητικά, και να φτάσουνε στο σήμερα, που είναι όπως είναι πια;

-Οι εταιρείες τιμωρήθηκαν ήδη αρκετά γι' αυτό. Δεν πουλάνε οι δίσκοι τους, απολύουν

προσωπικό, βρίσκονται, εδώ και πέντ' -έξι χρόνια σε κατάσταση μάλλον ημιθανή. Ο θάνατος όμως δεν έρχεται από τις ίδιες τις εταιρείες. Προέρχεται μάλλον από το γεγονός ότι ο κόσμος δεν έχει ανάγκη πια από ένα ζωντανό, σπαρταριστό αντικείμενο. Από ένα βιβλίο, ή από ένα δίσκο βινυλίου, ή από το να πάμε όλοι μαζί στο σινεμά να δούμε μία ταινία. Εξαντλείται στη γρήγορη κατανάλωση πληροφοριών, σε πολύ συμπιεσμένες μορφές καλλιτεχνικού έργου. Θέλει να μπορεί μ' ένα κουμπί ν' αποθηκεύσει όλο το έργο της Αρήθα Φράνκλιν.

-Σε mp3! Τραγούδια σας πάλι θυμόμαστε, για να το διηγηθούμε κι αυτό.

-Έτσι κι εγώ πρόσφατα, περνώντας ένα βράδυ από την Κολούμπια με τ' αυτοκίνητό μου, είδα το όλο σκηνικό σαν ένα θρίλερ, με τα ρεφραίν τα παλιά όλα σε δέντρα ξερά και μαύρα. Έτσι είναι, όχι μόνο η δισκογραφία πια, αλλά κι όλη μας ίσως η ζωή, σαν ταινία του Τιμ Μπάρτον.

-Σαν ...Ακέφαλος Καβαλάρης;

-Ένας Ακέφαλος Καβαλάρης σαν νά 'ναι το τραγούδι πια για τις ζωές των ανθρώπων. Σαν να είναι κι ο ίδιος ο κόσμος έτσι σήμερα: σαν ένα κοιμισμένο αγόρι πάνω σε μια μπουλντόζα, να γκρεμίζει τα πάντα και να μη θυμάται.

-«Έξω» όμως είναι και το παιδί αυτό. «Έξω» είναι και πολλά παιδιά με τα πανεπιστήμια σήμερα. Μήπως χρειάζεται και λίγη βιαιότητα για την κάθε αλλαγή, για την κάθε -μέρες που είναι- μικρή ή μεγάλη επανάσταση;

-Βέβαια χρειάζεται και βιαιότητα. Εγώ τάσσομαι εξ αρχής με τα παιδιά που βγαίνουν έξω, γιατί μ' ενοχλεί πάρα πολύ η μαναντζεριστική λογική των Υπουργών των τελευταίων κυβερνήσεων, και του ΠΑΣΟΚ, και της Νέας Δημοκρατίας τώρα. Το ένστικτο των παιδιών προφανώς αντιδρά έστω και με αφέλεια, στους εξέκιουτιβς όλους αυτούς και στον χρηματοκεντρικό νόμο που ψήφισαν. Γι' αυτό και δέχονται τόση επιθετικότητα από τους κυνικούς της τηλεόρασης. Μ' ενοχλεί, βέβαια, από την άλλη πλευρά, πως κινητοποιήσεις κι εξεγέρσεις γίνονται πια για τα φραγκοδίφραγκα, για τη μελλοντική σύνταξη, για δωρεάν συγγράμματα, κι όχι και με κάποια επιπλέον οράματα. Γιατί οι επαναστάσεις, ως το '68 στο Παρίσι τουλάχιστο, βγάζανε ταυτόχρονα και κάτι παραπάνω, ένα σουρεαλισμό, μια μουσική, μια σάχλα έστω. Μια αίσθηση ζωής οπωσδήποτε.

-Ενώ εδώ, σήμερα;

-Ενώ εδώ, σήμερα φοβάμαι πως πάλι θ' ακουστούνε από τα μεγάφωνα τα «Παραπονεμένα Λόγια» του Νταλάρα, από τη δεκαετία του '70, και τίποτα παραπάνω. Αυτό δεν μ' αρέσει εμένα. Γιατί τι θέλουμε, τι θέλουν τα παιδιά; Τη τζάμπα παιδεία και το κατεστημένο των καθηγητών, ή κάτι παραπάνω, πέρα απ' όλ' αυτά; Δεν φτάνει να πας κόντρα προς τους υπουργούς και τις εξουσίες τους δηλαδή, αλλά και κόντρα και στον δικό σου μικραστισμό, κόντρα και στον εαυτό σου τον ίδιο. Κόντρα και στο δικό σου βόλεμα το προσωπικό.

-Κι ο Φοίβος ο Δεληβοριάς σε τι πάει πάντα κόντρα; Στον άλλο Φοίβο, τον ...γνωστό;

-Ναι, να που έχω κι εγώ έναν ...matrix Φοίβο, που γράφει άλλου είδους τραγούδια. Εγώ βγάζω τώρα ένα δίσκο μετά τέσσερα χρόνια, όπου ακούγονται πάλι οι ιστορίες κι οι φωνές των φίλων μου, που έγινε ομαδική δουλειά με την παρέα μου, κι όλα τα τραγούδια αναφέρονται σε εξωτερικούς χώρους. Σε αποδράσεις ακόμα κι από λέξεις, όχι μόνο από

τόπους. Κι ένα άλλο κίνητρο που εγώ έχω, ξέρετε, πάντα όταν βγάλω καινούργιο δίσκο είναι πως έχουν στο μεσοδιάστημα αρχίσει και με ξεχνάνε κάποια κορίτσια. Και θέλω να υπενθυμίσω πως είμαι πάντα εδώ, Άγνωστες Ελληνίδες σαν τη Σκάρλετ Γιόχανσον, που τη συμπαθώ πολύ, γιατί δήλωσε -κόντρα στις μεζούρες των περιοδικών μόδας- πως είναι πολύ περήφανη για το στήθος της...

(Σωτήρης Κακίσης, Φοίβος Δεληβοριάς. Φώτο: Γαρυφαλιά Λυγερού)